

MÚDRO SPORIŤ A ROZUMNE MÍŤAŤ

Cieľom výstavy „*Múdro sporiť a rozumne míňať*“ je priblížiť deťom (5 – 14 rokov) v interaktívnom prostredí hravými a zážitkovými metódami finančnú gramotnosť.

Výstava je koncipovaná do šiestich oblastí, kde každá hravou formou oboznamuje návštevníka so základnými finančnými pojmami, mechanizmami a zákonitosťami financií a materiálnych hodnôt.

Zámerom výstavy je viesť deti k uvedomeniu si hodnoty peňazí, naučiť ich s peniazmi správne zaobchádzať a porozumieť základným otázkam z oblasti financií.

Cieľová skupina:

- deti materských škôl (predškoláci)
- žiaci primárneho vzdelávania (1. stupeň)
- žiaci nižšieho sekundárneho vzdelávania (2. stupeň)
- rodiny s deťmi

Východiskom pre koncepciu výstavy „*Múdro sporiť a rozumne míňať*“ je Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu schválená *Metodika pre zapracovanie a aplikáciu tém finančnej gramotnosti do školských vzdelávacích programov základných a stredných škôl* (2014), ktorá vychádza z *Národného štandardu finančnej gramotnosti* (2008, 2016).

Finančná gramotnosť má charakter prierezovej témy, ktorá sa prelína viacerými vzdelávacími oblasťami v rámci primárneho i nižšieho stredného vzdelávania. Je chápaná ako schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť sebe i svojej domácnosti celoživotné finančné zabezpečenie. Jednou z hlavných tém finančnej gramotnosti je hospodárenie v domácnosti, ktorá je úzko viazaná na rodinné prostredie.

Finančná gramotnosť je prierezová téma, výstava sa opiera v rámci primárneho i nižšieho sekundárneho vzdelávania v prvom rade o vzdelávaciu oblasť matematiky a o prácu s informáciami. Problematika finančnej gramotnosti sa dá realizovať aj v rámci ďalších vzdelávacích oblastí. Koncepcia výstavy je zameraná aj na deti predprimárneho vzdelávania, pretože finančné vzdelávanie sa dá realizovať už od útleho veku dieťaťa.

Obsahom je výstava členená do šiestich oblastí, kde sa deti prostredníctvom konkrétnych skúseností so skutočnými situáciami oboznamujú so základnými otázkami z oblasti financií. V rámci aktivít sú využívané rolové hry a interaktívne objekty. Dôraz je kladený na zážitkové učenie.

DETI MŠ (ŠVP pre predprimárne vzdelávanie) A ŽIACI 1. STUPŇA ZŠ (ŠVP pre primárne vzdelávanie)

Prvá vzdelávacia línia je určená deťom predprimárneho a žiakom primárneho vzdelávania.

Cieľom aktivít je naučiť deti poznať hodnotu peňazí a tiež, ako s nimi hospodárne zaobchádzať, tzn. čo si za ne môžu kúpiť alebo nemôžu kúpiť. Aktivity praktickým spôsobom, prostredníctvom rolových hier a interaktívnych objektov učia deti narábať s peniazmi a zvyšujú tak ich schopnosť v neskoršom veku s financiami rozumne nakladať a orientovať sa na finančnom trhu. Aktivity smerujú k veku primeraným situáciám, ktoré deti poznajú predovšetkým z domu. Opierajú sa o fakt, že finančnú gramotnosť na primeranej úrovni je možné realizovať v už v rannom veku dieťaťa.

Dôraz je kladený na schopnosť porozumieť peniazom a rozvíjanie kritického myslenia. Aktivity vychádzajúce z koncepcie výstavy v rámci prvého stupňa základnej školy rozvíjajú predovšetkým vzdelávacie oblasti „matematika a práca s informáciami“, „človek a hodnoty“. V prvej línii sa jedná o témy v ťažiskových predmetoch matematika a etická výchova. Tému finančnej gramotnosti je možné implementovať aj v rámci ďalších vzdelávacích oblastí.

Kompetencie v oblasti finančnej gramotnosti sa odvíjajú od siedmich vybraných kategórií finančnej gramotnosti: *Človek vo sfére peňazí; Finančný zodpovednosť a prijímanie*

rozhodnutí; Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca; Plánovanie a hospodárenie s peniazmi; Úver a dlh; Sporenie a investovanie; Riadenie rizika a poistenie.

Výstava sa v rámci koncepcie zameriava na rozvíjanie niektorých čiastkových kompetencií v jednotlivých kategóriách:

- pochopiť základné ľudské hodnoty
- pochopiť hodnotu želaní a potrieb
- pochopiť a pomenovať osobné a rodinné potreby
- pochopiť vzťah povolanie – zamestnanie, úspech a neúspech v živote
- pochopiť výdavky na domácnosť a príjmy v domácnosti
- pochopiť význam vzájomnej pomoci a charity
- pochopiť rozdiel medzi nakupovaním a požičiavaním
- vedieť argumentovať a komunikovať a spolupracovať pri riešení problémov

Ak vás táto téma zaujala a radi by ste prišli so svojimi žiakmi na výstavu, **kontaktujte** múzejnú pedagógičku mailom: katarina.scerbanovska@vsmuzeum.sk alebo telefonicky: **+421917965016**. Skupiny je **potrebné** hlásiť **najmenej 4 dni vopred**.

Vstupné na výstavu je **1€ za žiaka /šudenta**, pedagogický dozor má vstup zadarmo.

Predpokladaný čas potrebný na absolvovanie výstavy so všetkými aktivitami je 50-60 minút. Odporúčaná veľkosť skupiny – do 30 žiakov.

Mgr. Katarína Ščerbanovská
múzejný pedagóg VSM